

KAMPAŅA "BRUŅAS BRIESMĀS"

Eiropas zoodārzu un akvāriju asociācija 2004./2005. gadā organizēja kampaņu "ShellShock" jeb "Bruņas briesmās". Kampaņa tika rīkota, lai sabiedrību informētu par samilzušajām bruņrupuču aizsardzības problēmām Āzijā, apzinātu retās bruņrupuču sugas un vairotu tās nebrīvē, kā arī vāktu līdzekļus aizsardzības projektiem savvaļā. Pasaules Sarkanajā grāmatā iekļautas 136 bruņrupuču sugas, kas ir puse no visām zinātniski aprakstītajām. Daudzu bruņrupuču sugu stāvoklis dabā ir kritisks. Kas novedis bruņrupučus tādā stāvoklī? Ķīnas pārtikas tirgū vien ik dienas nonāk tūkstošiem tonnu savvaļas bruņrupuču no tuvējām Āzijas valstīm.

Daļu nelegāli savvaļā iegūto bruņrupuču konfiscē muitā. Daudzi Honkongas muitā konfiscētie bruņrupuči raduši mājvietas pasaules zoodārzos. Arī Rīgas zoodārzs izmitina desmit Malajas lapu bruņrupučus *Cyclemys dentata* un četrus plakanos bruņrupučus *Notochelys platynota*. Lai bruņrupuču stāvokli uzlabotu, zoodārzi sadarbojas un veido reto sugu vairošanas programmas. Vairošanas nolūkā Indoķīnas slēdzējbruņrupuči *Cuora galbinifrons* aizceļojuši no Rīgas uz Bristoles zoodārzu.

Rīgas zoodārzā kampaņas laikā notikuši vairāki izglītojoši pasākumi un sagatavoti dažādi informatīvie materiāli. 2005.gada februārī tradicionālā Tropu mēneša pirmās divas nedēļas bija veltītas bruņrupučiem. Tropu mājas tunelī izvietotajos stendos apmeklētājiem joprojām pieejama informācija par bruņrupuču kritisko stāvokli dabā un kampaņu "Bruņas briesmās". Centrālajā zālē, kur mīt deviņas Dienvidaustrumāzijas bruņrupuču sugas, bija izveidota bruņrupuču taka. Tajā varēja iepazīt bruņrupuču daudzveidību, uzzināt, kas apdraud šo rūpuļu pastāvēšanu dabā, salīdzināt sauszemes un saldūdens bruņrupuču atšķirības. Dažus pieradinātos dzīvniekus varēja ņemt rokās.

Sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi un Latvijas Dabas muzeju Tropu mājā iekārtojām stendu ar muitā konfiscētiem suvenīriem - bruņrupuču bruņām un to izstrādājumiem. Aicinājām cilvēkus nepirkt suvenīrus, kuru dēļ nogalināti savvaļas dzīvnieki un apdraudēta sugu pastāvēšana dabā.

Kampaņas "Bruņas briesmās" stendi Tropu mājā. The ShellShock posters at the Tropical House.

Makets: Zanda Milzarāja

THE SHELLSHOCK CAMPAIGN

The ShellShock campaign in Riga Zoo was launched in February during the traditional Month of Tropics. Posters lead the visitors to the entrance of Tropical House, where ten species of turtles and tortoises from South East Asia were displayed. The special attention was paid to ten Asian Leaf Turtles *Cyclemys dentata* and four Malayan Flatback Turtles *Notochelys platynota*. These animals were within the turtle seizure of Hong Kong customs that took place in 2004.

Later on June 5th, the Earth Day, educators of Riga Zoo organized the Turtle & Tortoise Path. Visitors could find the information about main threats for chelonians as well as compare tortoise and turtle on this path. Confiscated shells and illegal souvenirs made from reptiles (a part of our CITES exhibit) were available for a closer look. A ShellShock information leaflet was issued. It explains the global turtle crisis and suggests people not to eat turtle soup or purchase illegal souvenirs during their foreign travels. The leaflets were distributed to tourism information centres in Latvia.

Public also learned more about European pond turtle *Emys orbicularis*, a rare native species, and about the increasing unwanted pet turtle problem. Like in other European countries, Red-eared sliders *Trachemys scripta elegans* are popular pets in Latvia. The sliders that become unwanted overflow zoos or are released into lakes and rivers. In 2005 the information panel was set up within the new exhibit of Red-eared sliders.

In order to get more information on European pond turtle in Latvia, a special leaflet with a questionnaire was issued and distributed to public. It will help to clarify the distribution of this species in Latvia.

